

# TELEGRAFUL ROMAN.

№ 23.

ANUL V.

Ciobiș 20. Martie 1857.

Телеграфът есе де дое орі пе  
септембл: Меркореа ши Сьмьта.  
— Презмьрація се фаче дн Сі-  
біш ла еспедітара фоеі; не афа-  
р ла Ч. Р. поще, кз вані гата, прп  
скрісорі франкате, адресате кьтре  
еспедітаръ.  
Предіш презмьраціей пентр  
Сібіш есте пе ан 7. ф. м. к.; еар

пе о жьметате де ан 3. ф. 30 кр.  
— Пентр челеалта прьї але  
Трансілваніі ши пентр провинціеле  
дін Монархіе пе зп ан 8. ф. еар  
пе о жьметате де ан 4. ф. —  
Інсерате се плтеск кз 4. кр.  
— шрьл кз слове мичі  
Пентр прпч. ши дері стрьне пе  
зп ан 12 ф. пе 1/2 ан 6 ф. м. к.

## Венеш телеграфікъ.

\* Търін 25 Martie к. п. „Gazeta piemontese“ де ері дн  
артеа са офіціоась днсіпндоуь, кь амбасадоръ, cardinez D. Can-  
one саъ рекіемат дін Біена, ши кь сьдігіі cardenezi, каріі се а-  
л дн Австріеа сьд днкредінгат грїжеі амбасадеі франгозеі  
де аколо.

## Днпъртшїрі педагогіче.

V.

Деакъ скоала аре сь фіе ферічітоаре де фаміліі ши сь дн-  
пайнтезь бінеде бісерічіі ши ал статълі, атъчі пічі статъл, пічі  
бісеріка, ба пічі фаміліа пз поате фі кз пепъсаре кьтръ челе, че  
се днпацъ дн скоалъ; дрепт ачеа аїчеа віне днтребареа, кьм  
требже сь фіе днвдътара, каре аре сь о прїмеаскь конііі дн  
скоалеле попъларе. Дн скоала попъларъ се чере маї пайнте де  
тоате тьсъръ ши адевр. Ачеаста тьсъръ ши ачест адевр  
се базазъ маї днпжїш пе ачеа, ка пої сь прївїм дн скоала по-  
поралъ зп ашезїмжнт, дн каре ар сь се прегътеаскь тїперїмеа  
попоралъ дн реліціе, лїмъ ши пьраврї, пентр рьндїа-  
ла вьпъ ши коштълареа кз оаменїі фьръ мешешїрі; сїре  
ачеаста прегътіре, требже сь се лъкре прп днформаре, дїсіпїл-  
нї ши днтрегъл дх де веадъ сьбт днцълеант днтревіндаре а  
тътърор ачелор елементе де кьлїваре, каре зак дн віеаца бісе-  
річеаскь ши фаміліаръ, аша прекъм ши дн лїмба ши пьраврїле  
попоралъ. Скоала попаралъ даръ пз десвоалъ днтръп mod ме-  
шешїрі пе омъл чел австракт, каре пз се потрїведе пікїіреа  
ши пічі пз се поате кзцета кїар пікїіреа, чї пе ом, прекъм дн  
днпъдошеазъ вечпїчеле паїне але Історїей, прекъм дн днпъ-  
дошеазъ віаца сьпътоасъ а попоралъ дн релациеле сале, кьтръ  
фаміліе, стат ши бісерікь. Пентр ачеа ши днвдъторїзл аре  
а се днкредінга дн пгереа ши ізвіреа са, пз днсь а се ши ре-  
зіма пзмаї пе іndepedїга са, чї сь се днкоапче кз атът маї  
таре де ачеастъ віацъ копкретъ, ши сь днведе дела еа, ши сь  
скоатъ дн еа тіжлоачеле де крешере ши де днвдътъръ. Атън-  
чаа дн ва фї кїаръ сїмпїїтатеа пьзхелеі попоралъ, дн каре тот  
одатъ заче ши пропрїа лї днпъліме, днвдъторїзл днкъ ва граце  
даръ сеама, кь активїтатеа са дн скоалъ ши дн віацъ требже сь  
фїе пьрхреа тькзъ, фьръ претенсіі ши згомол, кь днсь токмаї  
ачест карактер ал активїтїї лї ва требжі сьї кьшїне стїмъ ши  
аплаксъ тьтърор оаменїлор повїлі, тьтърор оаменїлор дн дн-  
пълесъл маї дналт. Атъчі днвдъторїзл ва кьпрїнде ши ва ведеа,  
кьм кь шїїнда ши методъл сїнгъре днкъ пзл фак едзкатор а-  
деврѳат, днвдъторїш адеврѳат, чї кь ел есендіал лъкръ, дндемъ  
ші формеазъ прп ачеа, че есте ши ел сїнгър дн інімъ ши дх,  
кь ретъне пзмаї днтреага персоналїтате пьртатъ де ізвіре ши  
де кредїндъ, прп каре ел лъкръ адеврѳат ши дїтор. Шї аїчеа ве-  
пїм ла о kondїgie де кьпетенїе, каре о аъ тоці кь дндестъліре,  
карїі ка днвдъторїі вреаъ сь лъкре ла пропрїа са ферічіре, ши  
ла бінеде днтрегълї стат. Шї ачеаста kondїgie де кьпетенїе се  
пъмеше: Неконтепїта повїларе а са дн днпълесъл ши  
сдъжва крешїнісѳмълі, ши спре фолосъл знеї кіемърі,  
каре дескопере фрѳтсеціле сале пзмаї челзї предат  
ші гьтїт спре жертвіре. Мьреаца септенїе а зпїт таре  
поет: „Кънд се днподовеше грандаїръл днсьші пе сїне, ел дн-  
подовеше ши грїдіна“ афл а са депїнъ апїкаре ши ла днвдъ-  
торї. Кънд еї лъкръ ла пропрїа са повїларе, се днподовеск маї

пълїт ши маї пълїт кь віртъїле кореспондїтоаре статълі сьд, а-  
тъчі вор лъкра зпїл пентр тоці ши тоці пентр зпїл, вор кьшї-  
га статълі сьд днпълнтръ паче ши ферічіре, еар дн афаръ стї-  
мъ ши днкредере, ши кь ачесте вор делътара тьлге тішелї,  
пълге релациї непотрївіте, каре дї апасъ ши акъма. Ба че е маї  
пълїт лъкрареа прпїціоасъ знеї асѳелїш де пьзхелї ва коптрїкї  
пълїт ши ла днпълнтръїреа посїціей дін афаръ а статълі днвдъ-  
тореск, прекъм фьгьдїїме ачеаста зп іскъсїт ши кьцетъторїш бьр-  
бат де скоалъ, кьнд зїче: Деакъ днвдъторїі се дн департе де  
орї че стрїгаре а времї, ши кзтъ ла чїнсте ши дндепїїїре спре  
фолосъл тїперїмеї ши ал овїлор, атъчі еї вор кьшїга пе калеа  
чеа маї сїгъръ ши тот одатъ ши маї чїнстїтъ тогдешна маї пълїт дн  
ачеа, че есте де дорїт пентр дїрегъторїа ши персоана лор. Аїчеа  
се дїне пайнте де тоате днкредереа дн дрегъторїі ши дн комъ-  
не спре лътърїреа сїмїїмїтелор лор ши секърїтатеа прївїнделор  
ші а жьдехїлор лор. Че есте де дорїт пентр скоалъ пе дн  
афаръ се поте пьзї де днвдъторїш пе калеа дн лонгръ. Ної авем  
ажъторїзл постръ дн тьпъ, ачела че віне днчет, днсь пз поате  
рѳтїнеа афаръ.

Деакъ зп педагог зїче: Сколарїл попълар сь пз фїе пічі  
шїсторїш, пічі кьцетъторїш, ши пентр ачеаа требже ел сь фїе маї пълїт  
дедат, де кьт днформат, сь днведе маї пълїт а шї ексекъта саъ  
їспрѳвї, де кьт іпвента саъ скорпї, атъчі ел кь ачеаста пз а врѳт  
сь днпълеагъ алта, декът, кь дн скоала попъларъ аре сь се дн-  
веде пзмаї ачеа, че поте фолосї церапълі, фьръ сьї скьлїе  
їдеїле сале челе сьпътоасе, ши сьї пезънеаскь а се днкорда ла  
челе де прїсос. Маї пайнте днсь де че вом десвате днтребареа,  
че аъ сь днведе конїїі дн скола попъларъ? маї де апроне, сь арп-  
кьм о прївїре ши ла ачеаа днтребаре; че рѳтїне конїїлор попо-  
ралъ дн времеа, че се днтревіндешъ пентр скоалъ ши се паре  
кь е атът де лънгъ, деакъ вом скоате дн еа декъте орї лїпсеск ко-  
пїїі де ла скоалъ, ферїеле, сьрѳъторїле, ка сь пз атїнг ши пегрїжа  
днвдъторїлор? ши оаре авем пої пайнтеа окїлор, кь конїїі скоа-  
лелор елементаре токмаї атъчі пьрѳеск ачесте сколі, кьнд  
сѳлетъл ши трънъл сьпт десволтате ла ачел град, кьт сь поатъ  
днчепе чеваш дрепт кз еле? Де вом авеа ачесте пайнтеа окїлор  
атъчі вом ведеа, кь цъпта скоалелор попъларе пз есте а продъче  
днвдъацї адънк кьцетъторїі ши пълїт шїсторї, кьчі провербїл: Мп-  
теа пз віне пайнте де анї, днкъ аре днсемпїтатеа са ши деакъ а  
зїе зп вьрват днвдъат „Мїе днї е греацъ де тоатъ пьрга“ атъчі  
ачеастъ есте кь атъта маї таре а се апїка ла ачела днвдъторї,  
карїі, ка сь се фьлєскъ ла пьрїпї, саъ ла лъмеа проастъ кь авъціа  
шїїндїлор сале, днпацъ пе сколарї піше лъкрърі, де каре дїі греацъ  
а ле афла дн скоалеле сьтешї, ши дн гьра конїїлор, карїі днтръ  
адевр ле бьлѳеск пзмаї ка папгарїї. Скоала елементаръ есте  
пзмаї о скоалъ прегътітоаре овїеаскь а днтреції віеції попорале,  
ші маї кз сеатъ пзмаї о прегътіре пентр лїмба, пьраврїле ши  
релїціа попоралъ, пентр ачеаа ачї требже днпъстраці прълчїі пеп-  
тръ віацъ, пентр пз пзмаї де а шї, чї а шї пьтеа чева, адекъ  
а авеа о декстерїтате дн челе че аъ авъдат. Пентр ачеаа челе,  
че се днпацъ дн скола елементаръ дн Граматїкъ ши алте обїекте  
реале, ачеаа есте пзмаї ка фьрѳмътърїле де пъне дн маса бога-  
тълї, ка піше спойтъръ лъчітоаре, каре кьрїнд се шерце ши зїтъ  
деакъ пз і се дъ ши о апїкаціе практикъ. Сьпт прълчї карїі шїш  
тоатъ Граматїка кз тоате регъле еї де пост, шїш сь деїнезъ че  
есте Сьзстантївл, пропъмеле, препозїціа, дар кьнд лаї пзс ла

аналісѣ, агапчѣ нѣ шіе кѣм се деосебеваскѣ събстантивѣ де адіективѣ, пропѣтеле де верѣ. ш. а. (ва зрта).

## Монархія Австріакѣ.

### Трансильванія.

Сібііѣ 27 Мартіе к. н. Комітетѣ пентрѣ сѣицѣле патрале дін Ардеал аѣ предат Серенітѣдіі Сале D. Гзвернатор Прінчіпе Карол де Шварценберг дипломѣ де мѣдзларіѣ опораріѣ ал ачестѣі комітет, актрѣі приміре Лпалтачелаші о аѣ дескопегіт прін о скрісоаре плінѣ де хар лндрептатѣ кѣтрѣ прешедінтеле комітетѣлѣі.

Дн 5 Мартіе се дзсе лнвѣцѣторіѣл дін Коваспа Пазл Ігнад кѣ флѣл локзиторіѣлѣ де а коло Сабо кѣ бакѣте ла тѣрг ла Брашов, дѣпѣ че вѣндѣ бакѣтеле се режнгоарсе еарѣші дн зноа зрѣтѣоаре лнсодіт лнѣ де о мѣре, пе кареа аѣ приміто дн карѣл сеѣ.

Ла кѣрѣта дін хотарѣл Херманѣлѣ зісѣ мѣреа, ка сѣ опрѣскѣ пѣрінтел/карѣл ші лнчепѣ а оспѣта кѣ влн атѣт пре Балінт, кареле мѣла калі, кѣт ші пре сѣспзмітѣл лнвѣцѣторіѣ.

Нѣ мѣлѣт дѣпѣ че плекарѣ ла дрѣм адромі атѣт лнвѣцѣторіѣл кѣт ші вѣеатѣл; кѣнд се грезі ачест дін зрѣтѣ вѣзѣ, кѣ мѣреа аѣ періт.

Ажнпгѣнд дн сатѣл Ъзон кѣпѣтѣ С., о асѣеліѣ де дѣрере де кап ші де пѣптечо, лнѣкѣт нѣмаі фѣ дн старѣ а копінза маі департе кѣлѣторіѣ, ші кѣзѣ амецїт дін кар жос.

Маі мѣлѣл локзиторі де ачі ші о патролѣ де пѣндармеріе се апропіарѣ де кар ші л мѣнарѣ днпрѣхѣ кѣ персоанеле, че ера лнтрѣхѣл дн кѣрте ла жѣделе, знде аноі вѣзѣрѣ, кѣ вїетѣл лнвѣцѣторіѣ ші дѣдѣсѣ сѣѣлетѣл.

Дн траїста лѣі нѣ се аѣларѣ дѣкѣт нѣмаі врео кѣді ва крѣпѣарі, ші сѣта кѣпѣтѣт пентрѣ бакѣтеле вѣндѣте нѣ ера пікѣіреа.

Бѣеатѣл, кареле прін лѣареа зпор леакѣрі, ші вені дн фїре, повесті тоатѣ лнѣмплареа, дін кареа се вѣзѣ, кѣ поменїта мѣре аѣ сѣвѣршїт рѣпїреа ші отрѣвіреа. Прін обѣзкѣіа, че се фѣкѣ еші ла лѣміпѣ, кѣ репосатѣл лнвѣцѣторіѣ аѣ фост лнтр'адѣвѣр отрѣвіт.

Черчетѣріі чейі кѣ такт ші неовосїте а ч. р. пѣндармерїі і сѣкчесе а аѣла пе отрѣвітоареа сѣспзмітѣлѣ лнвѣцѣторіѣ, кареа е дін сатѣл Felső Torga, лнтр'ан вїрт дн Kézdi-Vásárhely. Пентрѣ копѣтатарѣа лѣкрѣлѣі се адѣсе фѣлѣтзїтоареа, кѣнд се ескортѣ ла Сепшї С. Порз ла кѣрѣтаріѣл дѣла кѣрѣта Херманѣлѣ, кареле о ші кѣпоскѣ, кѣ еа е мѣреа аѣеа, каре аѣ лнтрѣт ла ел кѣ лнвѣцѣторіѣл Пазл дін Коваспа.

С. Б.

Неоплапта. Ері дн 12 Мартіе репосѣ аїчі дѣпѣ о боалѣ лнделѣпгѣтѣ D. Максїм Паскѣл ч. р. копсїліар ла грївѣпалѣ де Префектѣрѣ. Фїеі церѣжна зшоарѣ!

Вїена. Прін патента лнпѣрѣтеаскѣ дін 24 Октомвріе 1856 (че се кѣпрїнде дн фѣаеа лецїлор імперїале естрадатѣ дн 19 Мартіе 1857 вѣката XII, Nr. 52) се стерѣе лндаторїреа де маі пайнте де а се скїмба азѣл атѣт чѣл скос дін вѣі, кѣт ші чѣл дін аѣп нѣмаі сїнгѣр ла дрегѣторїеле ерарїале лнфїїпгѣте пентрѣ ачѣаста. Амїмдѣреа се рїдікѣ ші лндаторїреа, че ера дн зпеле цїнѣтѣрі монтане, де а се скїмба тоате металѣріле кѣпрїнзѣтоаре де азѣр ші арѣїнт дін партеа пропрїетарїлор де вѣі нѣмаі сїнгѣр ла топїтоареле лнпѣрѣтешї.

„Gazeta de Biena“ дн партеа са офїціоасѣ пѣзлїкѣ денѣміреа Консїліарїѣлѣ іntīm, Азѣгѣт барон де Коллер, кареле маі пайнте ера мѣдзларіѣ ла комїсіѣ Прїнчіпѣтелор дѣпѣрене, де амбасадор естраordinarїѣ ші міністрѣ лнпѣтернїчїт ла кѣртеа реѣаскѣ дін Берлін ші ла кѣрѣїле дін Мекленбѣр-Шверїн ші Мекленбѣр-Стрѣлїці.

### Лнпѣмплѣрі де зі.

\* О денѣшѣ телеграфїкѣ дін Парїс дін 26 Мартіе зіче: Агрѣїа копѣерїнѣ де ері дн треаѣа Наѣпѣргѣлѣі саѣ цїнѣт дн фїїнга де фѣцѣ а амбасадорѣлѣ Прѣсїан гр. Хаѣфѣлд. Др. Керп амбасадорѣл елвѣдіан нѣ аѣ фост де фѣцѣ. Дін Тангер се скріе

дін 4 але ачестїа: Дн Мароко аѣ прорѣпт о рескоалѣ а Кабілѣлор. Фѣчорѣл Лнпѣратѣлѣі комѣте пре рескѣлѣторї.

\* Жѣрпалѣлѣі „le Nord“ і се лнпѣртѣшѣше дін Берлін дін 21 Мартіе зрѣтѣоареа аналїсѣ а зпѣї денѣше черкѣларѣ а кабїнетѣл австрїак, дн каре Графѣл Бзол фѣче кѣпоскѣт кабїнетѣлор дін а фѣрѣ мотївеле, каре а лндемнат пре Австрїа а шї рекїема амбасадорѣл сѣѣ дін Тѣрїн ші а лнтрѣрѣмпе рѣлѣцїїле дипломатїче Пїемонтѣл. „Кабїнетѣл австрїак“ зіче кореспондѣнтѣл поменїт фѣї, нѣ нѣмаі кѣ аѣ аѣлат ресѣпсѣл гр. Кавѣр ла рекламѣдії фѣкѣте дін партеа кабїнетѣлѣі австрїак дн прївінѣа пѣжнтрѣрѣптелѣ атакѣрі але пресѣї пїемонтезе, а фї пе лнѣдѣстѣлїт, чї вѣзѣ лнѣкѣ вѣтѣмаре позѣ дн пѣртареа гѣвернѣлѣі пїемонтез кѣ прїлежѣл дїскѣсіеі дн прївінѣа лецїї пентрѣ фортїфікарѣа Алексѣдрїеі. Гзвернѣл лнпѣрѣтѣск лншї аѣ пѣтѣт кѣшїга копвїнѣереа, кѣ Пїемонтѣл се лнчѣарѣкѣ а се пѣне дн фѣрптеа мїшкѣрілор револѣцїонар дн Італїа, а кѣрѣра скоп есте нїмічїреа домнїеі австрїачѣ дн Італїа. Пїемонтѣл зрѣеазѣ о політїкѣ сѣвѣрсеїсѣ, каре нѣ нѣмаі кѣ се стрѣдѣеше а ресѣрпна рѣндѣл соціал дн Італїа, чї кѣар шї чѣл політїк ал Езропѣі кѣшїгѣт прін трактѣтеле дін Вїена.

Графѣл Бзол деслѣцїнд дн кїпѣл ачѣста мотївеле, каре а фѣкѣт пе Австрїеа ашї лнтрѣрѣмпе рѣлѣцїїле дипломатїче кѣ Пїемонтѣл, фѣче тогѣдатѣ кѣпоскѣт кабїнетѣлор дін аѣарѣ, кѣ Австрїа пѣва лѣа алте мѣсѣрі маі вѣрѣжѣашѣ шї маі аменїнѣтѣторѣ, шї кѣ Австрїа лнѣкѣпѣзѣра пѣлѣ дн мїнѣтѣл чѣл маі де пре зрѣтѣ тот ачѣе че ар пѣтеа компромїта сѣсѣїнѣереа пѣчїї, с'аѣ ар пѣтеа адѣче кабїнетѣле ехрѣпене дн неодїхѣт шї не дѣмерїре.

\* Дн „Gaz. германѣ дін Бѣзѣрѣшї“ четїм зрѣтѣоареле: Асѣтѣзі дн 11/23 Мартіе сосі аїчі Екселенцїа Са D. Лїман де Палмерод ч. р. комїсарїѣ австрїак пентрѣ органїсѣцїѣ Прїнчіпѣтелор дѣпѣрене.

\* Ън кореспондїнте ал „Gaz. Австр.“ скріе дін Тѣрїн дн 23 Мартіе, кѣ амбасадорѣл австрїак де аколо D. гр. Паар аѣ прїміт порѣзѣкѣ а пѣрѣсі Тѣрїнѣл кѣ лнтрѣгѣл персонал ал амбасадѣлор Атѣт сѣдїцїї австрїачї кѣт ші вїсарѣа паспорѣтѣрілор пентрѣ статѣріле австрїачѣ саѣ лнѣкредїнѣат грїжеї амбасадорѣлѣі прѣсїан.

\* Дін Бѣзѣрѣшї се скріе дін 10 Мартіе. Ері саѣ цїнѣт дн отѣлѣл де Франсѣ зп банкет де десѣрѣїре фѣарте стрѣлѣчїт, ла каре Ф. М. Дїетѣанѣтѣл Марѣїанї, командѣнтѣл ч. р. трѣпѣ австрїачѣ дін Ромѣніѣ аѣ іnvїтѣт пре лнѣлѣцїѣ Са Прїнчіпѣле Каїмакам, пре міністрїї, лнтрѣгѣл корп дипломатїк шї маі мѣлїї офїції сѣвѣрїорї аї мїлідіеі ромѣне. Цѣперѣлѣл Марѣїанї аѣ цїнѣт о кѣвѣїтаре, дн каре аѣ ворѣїт кѣ кѣвїнте лнпѣгшїтоаре десѣре прїетїноаса оспїталїтѣте, че аѣ азѣт трѣпѣле австрїачѣ дн тїмпѣл пѣтрѣчерїї лор пе пѣтѣмѣтѣл ромѣніеі. Ел рїдікѣ шї зп тоаст пентрї вїїторїѣл Прїнчіпѣтелор, каре се прїмі кѣ чѣа маі марѣ кѣлѣарѣ.

\* „Ind. белг.“ і се скріе дін Лондон дін 21 Мартіе: Ла ванкѣтѣл чѣ л аѣ дат Лорд-Маїор, аѣ цїнѣт гр. Персїрнї, амбасадорѣл францѣзѣск о кѣвѣїтаре, дн каре шї еспрїмѣт вѣзѣрїѣ дн прївінѣа алїанѣеі чейї іntїме, че домнѣше лнтрѣ Францїѣ шї Англіѣ. Лордѣл Палмерстон лнѣкѣ ворѣї: Ел се лнчѣркѣ а жѣстїфіка десѣїїнѣареа Парламентѣлѣі. Парламентѣл саѣ десѣїїнѣат асѣтѣзі. Дн кѣвѣїтареа реѣеаскѣ се зіче, кѣ десѣїїнѣареа де скоп, дн прївінѣа трѣвїлор статѣлѣі а траѣе ла копсѣлѣтаре оїпїїѣ пѣзлїкѣ. Парламентѣл се ва копкїема лндатѣшї, шї рефїїнспѣреазѣ, кѣ се вор аѣеѣе вѣрѣвѣцїї лнѣделѣнцїї шї патрїоцїадѣвѣрѣлї карїї вор спрїжїні гѣвернѣл дн тоате ачѣеле лнтрѣпрїндѣрі, че аѣ де скоп сѣсѣїнѣереа чїнѣстїї шї а демнїгѣдії короанѣі Маїестѣдії Саїле прѣкѣт шї сїнеле дѣреї.

### Прїнчіпѣтеле дѣла Дѣнѣре

Дѣпѣ четїреа Фїрманѣлѣі, каре с'аѣ пѣзлїкат дн Нрл трѣкѣт D. Fotidiades, трїмісѣл Порѣдії аѣ адресѣт кѣтрѣ Екс. С. Прїнѣл Каїмакам, зрѣтѣоареле:

Маѣстѣтеа Са Імперїалѣ Сѣлѣпѣл, аѣ вїне-воїт а пѣмі Екс. Воастѣрѣ Каїмакам а Прїнчіпѣтѣлѣі Молдовѣі, дн локѣл рѣпосатѣлѣі Каїмакам D. Теодор Балш, аѣ лнѣкредїнѣат лнгрїжїрїеї воастѣре фѣрпеле адмїністрѣдіеі а Патрїеі воастѣре.



тагеа ши погтеле лямеші, ка не піде лярррі джосіте, трежторі ши недемне де цінтіреа зні сжалет повіл; іар тз те кзхнзі кз то- тэл дп челе матеріале ши дп челе пзмжтене ши мзлдімеа, че те дпкопжоръ, дже, дхлз кзм ті се паре, о асфелі де віеадъ, ка ши кжнд зніка меніре а віедеі ар фі а петрече дп десфътрі.

Дзлз ачееа рспнхсе зжмбнда зеіцъ дпцеленчізнеі серіосе: Еж ме пзмеск „Бжкріе.“ Воінда зідіторізілзі м'аџ дат пзмжт- тенілор спре а ле дндзічі ляррл ши остенеала ши спре аї фаче, прін дпмъртшіреа зпор плъчері невіновате, капавіл де о поъ активітате. Фъръ міне 'ші ар пжнче есістінда ши 'ші ар дорі тоартеа.

Дпцеленчізнеа. Аша даръ тз еж зеіда плъчері мате- ріале ши те пзмеші кз пзмеле делікат Бжкріе, де оаре че пзмеле адеврџат дці есте десфжпареа. О те кзпоск еџ фоарте віне, стрі- кжтоаре а дндзілі оменеск! Тз ежі токмаі ачееа, де а къріе во- лжтжці атжцітоаре, дндемн пе дпвжцъчей меі сџ се фереаск; пе кареа ле демжнд сџ о дпкжжжре, дптокмаі ка пе контактл кз чізта отржвітоаре.

Бжкріа. О дпцеленчізне, еџ нз те кзпоск нічі де кзм! Асеменеа кзвіате нзці аджк акзм деодатъ нічі мжкар кжт де пз- цін респект. Знде ці есте аперімеа, де нз те дпвадъ сџ фачі деосевіре дптре міне ши десфжпаре? Ши тз те дпшелі де пре- жадідісірі ка алці мжріторі скжрці ла ведере? Ачаста дптр'адевр нз а'ш фі ашептат. Дпсџ кжзжеше зртжріле ши ефектжріле, каре ле проджк плъчеріле меле, прекзм ши ачелеа че предомнеск дп мжжлокжл ачелора, че сжнт склжві ачестор десфжпжрі. Еж дпве- селеск ініміле ши ле дптреск кз пжтере ши дпдржсенеалъ, спре а сжфери сжпжржріле кз статорніче; еџ дпдржчінез мжнка ши треда, еџ дндемн ла сжферіцъ ши ла стржданіе. Нзмаі кжцетл ла міне дпкжнтъ пе тоці кз Бжкріе, ши пе ачеіа каріі інтръ дп черкжл меџ, нзці сжпжръ нічі о кжндъ. Дпнкоптръ плъчереа, каре о дџ соржмеа чеа деморалізатъ адоарте спірітжл ши тжпжл, 'а фаче інкапавіл де ляррл ши де дпкордареа пжгерілор, тжмнеце сімцімінтеле; дпжосеше пе ачеіа, дп каріі предомнесхе ши дп кжзжеше маі тжржж кз покжндъ, дпсџ зждарнікъ. Спжтатеа ши веселіа сжнт скрісе дп фаца тінерілор меі. Іар десфжпжці се тжржск дп коці ши дпколеа, кз фаца палідъ, дпформатъ, постжоржтъ ши дпцеленітъ.

Дпцеленчізнеа. Де ши копчед, кџ ам грешіт ши еџ одатъ фіінджк зп асеменеа кжз нз мі се дпжжмжлъ дес — тотжші воіџ а'ці фаче кзпоскжт кџ, деакъ зп ляррл, дп зпеле кжзрі сінгсратіче, ба кіар ши дп мжте, се паре а фі зжн, деакоіо тот нз зрмеазъ, кџ есте асеменеа дп тоате ши ва ржмжнеа пжржреа аша. Еж дп кред, кџ тз ферічеці тінеріі тџ ши кџ еі нз девін дп о асеменеа дпжосіре ка адоарторіі сжрореі тале; дпсџ поці'мі тз кжзеші кџці вор ржмжнеа кредіціоші, кі одініоаръ, аджжці де зжпжтжділе плъчерілор, маі кз сеамъ деджці кіар де тіне ла ачелеа, нз те вор пжрсі, ши вор алерга дп брацеле сжрореі тале? Фіінджк дпмъртжшіріле Бжкріеі аџ чеа атжгжторіџ.

Бжкріа. Ши ляррл чел маі зжн поате чінева а 'л дптре- зжінда рџж, кжчі дпкџ Романіі чеі веі зічеа „abusus non tollit usum.“ Оаре фіреар дрепт ши потрівіт ка, дџкџ врежніі дптре дп вжцъчей тџ вор пжрсі калеа та чеа дреаптъ ши се вор аржнка дп брацеле знеі дпцеленчізні ціе кз тотжл контраре, сџ фіі дпвіновжцітъ, дпн кжзжа ачеаста? Кжчі ши тз аї сжрорі, чеаа че нз поці нега, каре нз сжнт асеменеа ціе, нічі сжнт демне де тіне, ба аджк пзмелзі тџ нзмаі ржміне. Деакъ п. е. зжл дптре аї тџ дпжжмфат ши аджпат де дпцеленчізне, че нз а прі- міт'о дела тіне, дп а са ванітате ар аржта дп лок де дпвжцъж- ра та чеа зжн нзмаі авсжрдітате, ар смініті ши ар дпезжні оа- меніі дп лок де аї лжмжрі, дп лок де але повжці мінтеа ши дреа- та жздекатъ ла вечнікжл адевр ши ла віне; деакъ, зік, дп ва а- джче ла сжперстіціе, дп ва джче пе кжржрі реле ши дп ва фаче пе- порочіці, сжзнем, нзці ва прічіні джрере ши нз веі цінеа де о педрептате стріжтоаре ла черіџ, деакъ те ва дпвіновжці чінева пе тіне дпн прічіна ачеаста? де те ва дпжосі ши се ва фері де дпсодіріле тале, ка де зпеле фоарте стріжтоаре?

Дпцеленчізнеа. Фоарте віне! Дпсџ кз тоате ачестеа тот нзмаі аџжт деплн дела обіекціа меа; фіінджк ачееа, че аї

поменіт деспре дпцеленчізнеа контраріе а сжрореі тале челеі ві- треце, нз се атінде нічі декзм де міне. Еж дпсџ дптреск кџ тз адежтнезі, прін асеменеа плъчері, че ле даі некон- теніт фаворіцілор тџ, преа лесне пе ачестіа спре а се дптіп- де маі департе декжт лі се кзвіне, ши дп аджчі аколо, ка сџ лярре педрепт, аша, дп кжт дп лок де а се жертві зпор плъчері невіновате, се словод ши ла челе неертате, ши нз гжндеск ла німіка алт декжт нзмаі ла плъчері сенсжале ши ла десфътрі. Де ачееа 'мі ціџ де даторіе, а пергажа пе тінеріі меі кжт се поте, дпн мжжлокжл тџ ши а адоарторілор тџ, ка сџ нз фіе еспжші адежтніреі ши пеіреі.

Бжкріа. Ежі тз асџзі дптр'адевр зржтъ спре а ржтжці? Деакъ дпвжцъчей тџ аџ афлат, кондшмі де тіне, сеаџ дпн кжр- ціле, че леаџ тіпжріт зніі дптре чеі маі інтімї аї теі, ніште кжце- те тжреце; деакъ аџ афлат ніште адевржрі етерне, че аџ сервіт спре вінеме оаменілор, че аџ сімціт атжңчеа? Аџ нз аџ фост о Бжкріе дпкжнтатъ ши сжпрінжтоаре? Дптреаџ кжм леаџ фост а- тжңчеа; оаре нз аџ фост ремжнераці пентрџ етжділ ши пентрџ стржданіа лор чеа таре, маі дпжжі де міне?

Дпцеленчізнеа. Дптр'адевр! Дпсџ ачееа е кџ тотжл алт Бжкріе. Ши кжм аї пжтеа сџ фіі тз ачееа, де оарече те вџ дпкжпжратъ де о асеменеа сжітъ? Ачееа, каре дпкжнтъ інімі- ле тінерілор меі кз спірітжсжаі респжларе, есте о фіінджк кз мжл маі помпоасџ ши маі лжміноасџ.

Бжкріа. Ши тотжші еџ сжнт ачееа. Еж дпмі скімџ формџ дп маі мжлте кжзрі дзлз кжм вор фі ачеіа, пе каріі воеск аї ферічі, алкжтжці саџ дпн о матеріе маі проасџ саџ маі фінџ П. Е. Деосевіт формџ ам кжнд тџ апропжж де ачеіа, а кжрор окж аџер преведе віторжл ши кжцетъ ла дппреціжржрі; каріі віе- цжнд пе пжмжнт, се рідікџ знеорі кз мінтеа пжнџ ла реціжніле челе маі лжміноасе череці ши каріі аџ депжртат оарекзм мате- ріалітатеа дела сіне; іаршмі дптр'алт кп ме аржт ачелора, каріі се афлз дп сџера маі де жос, ши а кжрор мінте дпкџ нз есте пентрџ асеменеа плъчері. Астор феліџ де фіінде дпмпарт нзмаі асфеліџ де плъчері, каре кореспжнд лор; де оарече нз сжнт дп старе а се фолосі де алтеле. Прівеше нзмаі деосевітеле класе іп зжл ши ачелаш стат; вежі дп че деосевіте граде де кжлжрџ се афлз пжтероаселе націі але пжмжнтжлзі, ши веі кжпоаџе, кџ еџ аші фі де маші аржта песте тот ші тжтжрор тот ачееа, пентрџ мжл де пріос, ши кз тоате ачестеа еџ тот воеск а дпдестжла ши а ферічі пе тоці. Ашіа даръ аші фі, деакъ аші лжа о партідъ дп бжгаре да сеамъ, кжтрџ тоці чеаллці о тіранџ. Еж кжпрінд кіар ши фжптжра чеа маі де жос кз драгосте ши дп даџ ачееа че дп есте де лпсџ; ши о прііре маі матеріалъ ши маі проасџ дп- пжржцџск нзмаі анімалжлзі, че се афлз кз зп град маі жосџ де- кжт омжл.

Дпцеленчізнеа. О Бжкріе! Еж теам кзпоскжт фоарте бі- не дпкџ демжлз, дпсџ еџ нз аші фі фост ачееа че сжнт, деакъ нз теам фі іспітіт маі дптеіџ. Іатъ даръ дпці даџ парола ши маі дпмпрежн кз тіне! Еж штіџ віне кџ тз тжрежзі сџ фіі копсжаа меа чеа маі інтімџ, пентрџ ка мжріторіі сџ поатъ джче о віадъ ферічітџ, кжчі Бжкріа есте аколо, знде домнеце пжржреа вінеме, адеврџ ши фжтсеца, нзмаі дпцеленчізне, ши дпцеленчізнеа е о Бжкріе неспжсџ. Нзмаі деморалізаціі, дптре дпвжцъчей меі, нзмаі аџ- лошіі чеі адежтніці, нзмаі ванде счелерате ши обжкжре де місџціі ши тоці ачеіа, каріі воеск сџ ржпеаскџ лжмінареа попоржлзі, спре а'ші пжтеа коптіжа фџрџ де леціле лор, дп несжціп- да попоржлзі, кз атжт маі пержшілат ші фџрџ сџіалъ, нзмаі аџ- ліа зік с'аџ сіліт тотдезна а те деаџіма. Еж воіџ лжміна перл- трержт мінтеа мжріторілор ші 'і воіџ фаче сџ кжпоаскџ ачееа че ле есте де фолос. Дптр'адевр воіџ сџ іаџ парте ла тронжл тџ, воіџ сџ дпвжпжтждеск ценлз оменеск, іар тз сџ ферічеці пе чеі маі дпцлеленчізне оамені ші сџ те кжпоаскџ ка пе зп обіект, че есте вреднік де а лор цінтіре.

Дзлз Schröder

градс де О. Попеа

сџсдент дп а 6-а кл. цімпаціалъ.